

SUOMEN RATSASTAJAINLIITTO RY KURINPITOLAUTAKUNTA PÄÄTÖS asiassa no 1/2023

Asia Ilmoitus hevosen sopimattomasta kohtelusta ja epäasiallisesta käytöksestä

Vireille Kurinpitolautakunnassa

Suomen Ratsastajainliitto ry:lle (SRL) oli tehty ilmoitus hevosen sopimattomasta kohtelusta ja epäasiallisesta käytöksestä 27.12.2022 KT-tallilla pidetyn ratsastustunnin yhteydessä sekä muutoinkin ratsastustunneilla. Suomen Ratsastajainliitto ry:n hallitus on 24.1.2023 siirtänyt asian kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi KS I:n mukaisesti. Asia on saapunut kurinpitolautakunnalle 24.1.2023.

Asian alullepanija:

B
C
D
E
F
G
H
K

Asianosainen

A

Asiamies ja prosessiosoite:
Etta Peltola
julkinen oikeusavustaja
Satakunnan oikeusaputoimisto, Kokemäen toimipaikka
Tulkkilantie 27 A, 32800 Kokemäki
029 566 0530
satakunta.oikapu@oikeus.fi; etta.peltola@oikeus.f

Asian tausta

Suomen Ratsastajainliiton toimistoon tuli 30.12.2022 – 1.1.2023 lukuisia ilmoituksia hevosen sopimattomasta kohtelusta ja epäasiallisesta käyttäytymisestä Tmi KT-Tallin ylläpitämällä Suomen Ratsastajainliitto Ry:n hyväksymällä ratsastuskoululla. Tapahtumista oli levinnyt videomateriaalia internetin eri somealustoille, joiden perusteella asiasta oli tehty ilmoituksia SRLn toimiston sähköpostiin.

Ilmoitusten mukaan A on tunteja ohjatessaan hakannut hevosia raipalla, ajanut niitä takaa, jahdannut hevosia talikolla ahdistuen, repinyt hevosia suusta kuolaimella lyöden samalla raipalla, huutanut ja elehtien pelotellut hevosia.

A on kiistänyt, että hänen menettelynsä olisi ollut epäasiallista tai että hevosia olisi kohdeltu epäasiallisesti.

Asiassa saatu selvitys

- SRL:n toimisto oli saanut lausunnot seuraavasti

- * Lausunto 1. ilmoittaja B 31.12.2022
- * Lausunto 2. ilmoittaja C 31.12.2022
- * Lausunto 3. ilmoittaja D 29.12.2022
- * Lausunto 4. ilmoittaja E 30.12.2022
- * Lausunto 5. ilmoittaja F 30.12.2022
- * Lausunto 6. ilmoittaja G 30.12.2022
- * Lausunto 7. ilmoittaja H 1.1.2023
- * Lausunto A

- Kurinpitolautakunta on pyytänyt täsmennetyt lausunnot H:lta ja E:ltä ja lisälausunnot on saatu seuraavasti

- * Lisälausunto ilmoittaja H 20.2.2023
- * Lisälausunto ilmoittaja E 20.2.2023

-Kurinpitolautakunta on pyytänyt vastausta A:lta 1.3.2023 mennessä sekä pidentänyt pyynnöstä määräaika 29.3.2023 saakka.

- * A ilmoitus esteestä vastauksen antamiselle 22.2.2023
- * A avustajan pyyntö määräajan pidennyksestä vastauksen antamiselle 15.3.2023
- * A vastaus 28.3.2023

Lisäksi kurinpitolautakunnalla on ollut käytettävissään kaksi videotallennetta tapahtumista.

B, C, D, F, G tai K eivät ole kertoneet mitään omakohtaisia havaintoja tapahtumista vaan ovat kertomuksissaan kommentoineet nyt kurinpitolautakunnan käytössä olevia videoita. Heidän lausumillaan ei siten ole merkitystä asian ratkaisulle.

Videotallenne 1

Videolta käy ilmi, että kyse on maneesissa tapahtuvasta esteharjoituksesta jossa ratsastustuntia ohjaava mieshenkilö lyö ilmeisesti kädellä valkoista hevosta jonka selässä on nuori ratsastaja sekä hätyyttää hevosta käsillään elehtimällä ja takillaan huitomalla. Lisäksi videolla sama mieshenkilö kiskoo samaa ponia voimakkaasti ohjista. Edelleen nauhalla on clippi jossa sama mieshenkilö eri opetustunnilla lyö raipalla pientä mustaa ponia voimakkaasti ainakin neljä kertaa ponin takaosaan. Ponin selässä on nuori ratsastaja.

A ei ole lausunnoissaan kiistänyt, että hän esiintyy videolla.

Videotalenne 2

Videolta käy ilmi, että kyse on ulkona ruohokentällä tapahtuvasta harjoitustunnista. Ratsastustuntia ohjaava mieshenkilö lyö kädellä mustaa pientä ponia jonka selässä on nuori ratsastaja sekä kiskoo ponia voimakkaasti ohjista.

A ei ole lausunnoissaan kiistänyt, että hän esiintyy videolla.

Asianosaisen selvitys

Ensimmäisessä selvityksessään SRL:n hallitukselle A kertoi seuraavaa:

Tehtävä ei suoriutunut suunnitelman mukaan, jolloin toimintani muutaman sekunnin videoklipeissä saadaan näyttämään kyseenalaiselta. Pedagogina tiedän, että minun olisi pitänyt helpottaa tehtävää, eikä mennä epätoivoisesti yrittää auttaa ratsukkoa onnistumaan tehtävissä.

Haluan korostaa, että missään kohtaa en ole lyönyt ketään tai käyttäytynyt väkivaltaisesti. Videoilla ei näy hakkaamista ketään luontokappaletta kohtaan. Kun hevonen tulee päälleni, otan siitä kiinni ja talutan esteen eteen. Videoilla ei vaan näy kuinka taputan hevosta sen pysäytettyäni esteen eteen. Muuten suuri eleisesti heilutan käsiä ja elehdin.

Vastauksessaan kurinpitolautakunnalle A kertoo seuraavaa:

A kiistää syyllistyneensä hevosen sopimattomaan kohteluun sekä epäasialliseen / epäurheilijamaiseen käyttäytymiseen ja vastustaa kurinpitotoimien aloittamista.

A on pitkän linjan kokenut ja pidetty ratsastuksenopettaja. Hän on käytännössä omistanut elämänsä hevosille sekä taitojensa jakamiselle opetustehtävien myötä. Kaikessa toiminnassaan hän ottaa ensisijaisesti huomioon hevosen sekä ratsastajan edun ja turvallisuuden.

Kyseisessä videossa näkyvässä tilanteessa A käytti suurieleisiä liikkeitä auttaakseen ratsukkoa suorittamaan annettu tehtävä. Käsien heiluttelu tuskin on täysin epätyypillistä, saati kiellettyä. A ei käyttänyt väkivaltaa tai lyönyt hevosta.

Yleisesti A toteaa, ettei hän ole syylistynyt KS I, 1.1.2023 42.1 yleislausekkeen tarkoittamaan tarpeettoman kivun tai kärsimyksen aiheuttamiseen eikä kohdassa mainittuihin alakohtiin. A ei ole lyönyt hevosta. FEI:n eettisten sääntöjen (KS I liite 6) yleistä hyvinvointia koskevassa kohdassa 1b todettujen rajoitteiden osalta A kiistää että hänen toimintansa olisi aiheuttanut pelkoa hevosissa.

Epäillyn epäasiallinen/epäurheilijamaisen käyttäytymisen (SRL eettinen säännöstä kohta 4 ja KS I 54.1 c, m ja n kohdat) osalta A katsoo että hänen menettelynsä ei ole ollut sääntökohtien tarkoittamalla tavalla epäasiallista/epäurheilijamaista; A on jälkepäin todennut, että hänen olisi pitänyt helpottaa videolla näkyvälle ratsukolle annettua tehtävää eikä pyrkiä niin suurieleisesti auttamaan ratsukkoa tehtävää suorittamaan. Yhden lyhyen videon perusteella on täysin kohtuutonta leimata A:n käytös epäasialliseksi tai epäurheilijamaiseksi.

A korostaa, että kukaan kantelun tehneistä ei ilmoita, että he olisivat olleet seuraamassa tuntia, josta mediakohu nousi. Subjektiviivisilla mielipiteillä tai mielipahan purkamisella ei saa olla merkitystä siihen, katsotaanko jonkun syylistyneen SRL tai FEI:n sääntöjen rikkomiseen. Asia on tutkittava ja arvioitava objektiivisesti.

Vielä A viittaa KS I 54.3 kohdan periaatteeseen, jonka mukaan tulkinnanvaraisissa tapauksissa ratkaisun tulee olla mieluummin vapauttava kuin rankaiseva sekä KPL:n ratkaisukäytäntöön (KPL 2/2022).

Lopuksi A pyytää, että mahdollista kurinpitoseuraamusta harkittaessa tulisi ottaa kohtuullistamisperusteena huomioon samalla tavoin kuin rikoslaissa on säädetty tekijälle jo aiheutunut muu seuraus. Muuna seurauksena voidaan pitää esimerkiksi poikkeuksellista julkisuutta ja että yhden videoklipin myötä A on jo menettänyt työnsä, maineensa ja kärsinyt täysin kohtuutonta haittaa.

Asian alullepanija H:n lausunto

H on lausunnossaan kertonut, että "A:n perustapa oli aina juosta huutaa ja huitoa. Ottaa piiska ja lyödä sillä tai ottaa ohjasta kiinni ja hakata hevosta pyllylle."

H:n lisälausunto

H:lta on tiedusteltu tarkempaa ajankohtaa hänen ilmoituksessaan kertomista tapahtumista sekä muita mahdollisia silminnäkijöitä hänen kertomilleen tapahtumille.

H lausui seuraavaa:

Ajankohtaa on vaikea sanoa tarkkana. Olen aloittanut kyseisellä tallilla joskus vuonna 2012-2013. Vuonna 2018 alkuvuodesta kun olen lopettanut tallilla. Olen saman vuoden syksynä mennyt hevosenhoitajan opintoja aloittamaan. Koulu vuosien aikana tajusin vasta itse että siinä tallissa aikalailla kaikki on huonoa, ei sitä silloin lapsena mistään mitään tiennyt. En halua nimetä ketään joka olisi ollut paikalla esimerkiksi käynyt samoilla tunneilla.

Asian alullepanija E:n lausunto

E on lausunnossaan kertonut, että *"Itse ollessani ratsastamassa, ajoi talikolla ratsastamaani hevosta eteenpäin, jotta hevonen nostaisi laukan."*

E:n lisälausunto

E:ltä on tiedusteltu tarkempaa ajankohtaa ja kuvausta hänen ilmoituksessaan kertomista tapahtumista sekä muita mahdollisia silminnäkijöitä hänen kertomilleen tapahtumille.

E lausui seuraavaa:

En pysty tätä lisäselvityksen kohteena olevaa ajankohdallisesti täydellisesti yksilöimään. Vahva veikkaus olisi, että asiat tapahtuivat syksyllä 2021.

Olimme pienen ryhmämme kanssa maneesissa ja meillä oli maapuomi tehtäviä. Laukka piti nostaa kulmasta, laukaten pitkä sivu. Yritin useamman kerran, mutta sillä kerralla minulla ollut hevonen "Väiski", ei sitä nostanut, joten kolmannella kerralla tuli kulmaan talikko mukanaan ja lähti juoksemaan kohti hevosta huutamalla ja talikko tanassa ajaen takaa ja kyllä, Väiski nosti laukan. Saman hän teki samalla kertaa myös muutamille muille ratsukoille.

En muista enää muiden ratsastajien nimiä. Muut ryhmässä olivat nuoria tyttöjä, arviolta 7-12 vuotiaita.

Muuta lausunnoista

C:n ja K:n ilmoituksia ei ole toimitettu A:lle lausumapyynnön yhteydessä, koska ne perustuvat toisen käden tietoon, eikä niillä ole merkitystä asian ratkaisulle.

E:n ja H:n lisälausumat on toimitettu tiedoksi A:lle 18.4.2023. A ei ole antanut lausuntoa em. lisälausumien johdosta.

Keskeiset sovellettavat säännöt

KS I 1.4.

Suomen eläinsuojelulainsäädäntö, SRL:n toimintasäännöt (jäljempänä TS), KS I ja LS sekä urheilijoiden ja hevosten antidopingsäännöt koskevat kaikkia SRL:n kilpailujärjestelmän mukaisia kilpailuja sekä kilpailunomaisia harjoitustilaisuuksia että SRL:n alaista toimintaa soveltuvien osin. Tapaus, johon kilpailusäännöistä ei löydy ratkaisua, on pyrittävä ratkaisemaan sääntöjen hengen ja/tai FEI:n tai muiden, kotimaisten sääntöjen pohjana olevien

kansainvälisten tai ulkomaisten sääntöjen mukaisesti. Tulkinnanvaraisissa tapauksissa ratkaisun tulee olla mieluummin vapauttava kuin rankaiseva.

KS I 3. Kilpailusääntöjen sitomat henkilöt

3.1. SRL:n sääntöjen, näiden kilpailumääräysten, SRL:n eettisten sääntöjen, SRL:n kurinpito-sääntöjen ja muiden SRL:n hallituksen tai sen valtuuttaman elimen antamien määräysten ja päätösten alaisia ovat kaikki kilpailutoimintaan osallistuvat jäsenyhteisöt ja niiden toimihenkilöt ja jäsenet sekä ne henkilöt ja yhteisöt, jotka ovat kirjallisesti tai kilpailun järjestäjän erikseen määrittämällä tavalla joka on mainittava kilpailukutsussa, sitoutuneet noudattamaan edellä mainittuja sääntöjä tai lunastaneet SRL:n kilpailu-, toimihenkilö- tai valmentaja-lisenssin, hevosen vastuuhenkilö sekä ne henkilöt, jotka ovat kilpailleet ko. kilpailussa tai olleet urheilijan tai joukkueen taustahenkilöinä kilpailuissa.

42. Hevosen sopimaton kohtelu

42.1. Hevosen sopimaton kohtelu on aina kiellettyä kilpailussa ja kilpailun ulkopuolella. Hevosen sopimatonta kohtelua on teko tai laiminlyönti, joka aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa hevoselle tarpeetonta kipua tai kärsimystä. Esimerkkejä hevosen sopimattomasta kohtelusta ovat:

a) Liiallinen raipan tai piiskan käyttö tai lyöminen;

.....

d) Hevosen suun nykiminen kuolaimella tai muulla välineellä;

.....

42.3. FEI:n vahvistamia ohjeita ja määräyksiä hevosen kohtelusta, kuten FEI:n eettiset toimintaohjeet hevosen hyvinvoinnin edistämiseksi (liite 6.) on noudatettava kaikessa SRL:n alaisessa toiminnassa.

42.4. Jokainen, joka havaitsee hevosta kohdellun sopimattomasti, on velvollinen viivytyksettä tekemään asiasta vastalauseen SRL:lle (katso kohta 50.5.). Kilpailuiden aikana vastalause tehdään kilpailuiden TPJ:lle, muuna aikana SRL:n hallitukselle, joka tutkittuaan asiaa päättää siirtääkö se asian edelleen kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi.

45.2. Sääntöjen sitovuus

SRL:n oikeusturva- ja kurinpitosääntöjen alaisia ovat:

a) SRL, SRL:n jäsenet ja SRL:n organisaatioissa toimivat henkilöt;

b) Kilpailutoimintaa harjoittavat yhdistykset, henkilöt ja yhteisöt;

c) Jäsenseurojen jäsenet;

d) Jäsenseurojen hallitusten ja johtokuntien ja näiden asettamien toimielinten jäsenet, toimihenkilöt ja hevosen vastuu- ja lisävastuuhenkilöt;

e) Ne henkilöt ja yhteisöt, jotka ovat kirjallisesti sitoutuneet noudattamaan näitä sääntöjä tai ovat lunastaneet esim. SRL:n kilpailu- tai toimihenkilölisenssin tai toimivat SRL:n toimeksiantotehtävässä;

f) Voimassa olevan antidoping- ja hevosten lääkintäsäännösten alaiset henkilöt ja yhteisöt;

g) Muut sellaiset henkilöt tai yhteisöt, jotka osallistumisellaan hyötyvät SRL:n alaisesta kilpailutoiminnasta.

46. SRL:n kurinpito-oikeuden vanhentuminen

46.1. Ellei lainsäädäntö määrää teolle pidempää vanhenemisaikaa, SRL:n oikeus aloittaa kurinpitotoimi vanhenee rikkomuksen luonteen mukaan seuraavasti:

.....

b) Kilpailumanipulaatio, lahjonta, SRL:n eettisessä säännöstössä ja FEI:n eettisessä säännössä hevosen hyvinvoinnin edistämiseksi tarkoitetut rikkomukset vanhenevat viiden (5) vuoden kuluttua niiden tekohetkestä; c) Kaikki muut rikkomukset vanhenevat kahden (2) vuoden kuluttua niiden tekohetkestä.

50.1. Yleiset periaatteet

Vastalause voidaan esittää jokaista henkilöä tai toimielintä kohtaan, joka toimii missä tahansa ominaisuudessa SRL:n kilpailujärjestelmän alaisessa kilpailussa tai joka on muutoin SRL:n kurinpitosääntöjen alainen. Vastalause voi koskea väitettyä rikettä SRL:n toiminta-, kilpailu- tai lajisääntöjä, SRL:n eettistä säännöstöä, yleisiä käyttäytymistapasääntöjä, kohtuullisuutta tai yleisesti hyväksyttyä urheilijamaisuutta kohtaan, joka on tapahtunut kilpailuissa tai muussa SRL:n alaisessa toiminnassa. Vastalause hevosen sopimattomasta kohtelusta voidaan esittää riippumatta siitä, missä tai milloin se tapahtui.

50.5. Hevosen sopimatonta kohtelua koskevan vastalauseen voi esittää kuka tahansa.

FEIn eettiset säännöt hevosen hyvinvoinnin edistämiseksi (KS I liite6)

1. Yleinen hyvinvointi:

.....

b) Valmennus- ja koulutusmenetelmät

Hevosia saa valmentaa/kouluttaa ainoastaan tavalla, joka vastaa niiden fyysisiä kykyjä ja kehitystasoa eri lajeissa.

Niihin ei saa käyttää menetelmiä, jotka aiheuttavat huonoa kohtelua tai pelkoa.

.....

54. Rikkomukset

54.1. Sen lisäksi mitä SRL:n toiminta-, kilpailu- ja lajisäännöissä sekä eettisissä säännöstoissä on erikseen määritelty rangaistavaksi, SRL voi rangaista sitä:

a) joka rikkoo SRL:n voimassa olevia sääntöjä, määräyksiä tai päätöksiä, joita SRL:n sääntöjen nojalla on annettu

c) joka kilpailussa, harjoittelussa, varsinaisen kilpailutapahtuman ulkopuolella tai kilpailusta tehtyjen päätösten takia tai muutoin käyttäytyy epäurheilijamaisesti, epäasiallisesti tai lainvastaisesti;

m) joka rikkoo SRL:n eettistä säännöstöä;

n) joka rikkoo FEI:n eettisiä sääntöjä hevosen hyvinvoinnin edistämiseksi.

KS I 54.3. Tulkinvaraisissa tapauksissa ratkaisun tulee olla mieluummin vapauttava kuin rankaiseva.

KS I 54.4. ”Seuraavassa taulukossa on esitetty tiettyjen, kohdassa 54.1. lueteltujen rikkeiden rangaistukset, toimintakiellon pituus ja sakon suuruus. Rikkeistä, jotka eivät ole taulukossa, määrätään rangaistus noudattaen tämän sääntökohdan 54. rangaistusskaaloja. Taulukon sakot koskevat henkilölle määrättäviä sakkoja. Yhteisölle, kuten jäsenseuralle tai yhteisöjäsenelle määrättävät sakot ovat kymmenkertaiset (10 x) taulukon sakkoihin verrattuna.”

Rike	Lievä	Keskitaso	Vakava	Enimmäisrangaistus
Hevosen sopimaton kohtelu	3 kk	3 kk - 2 vuotta	2-5 vuotta	Elinikäinen
	€ 150-200	€ 300-400	€ 700-1 000	€ 2 000

SRL:n eettinen säännöstö

Eettisen säännöstön sitovuus

Tämä säännöstö koskee kaikkia henkilöitä, jotka osallistuvat missä tahansa ominaisuudessa mihin tahansa SRL:n tai sen jäsenen toimintaan tai tapahtumiin. Säännöstö koskee erityisesti kaikkia SRL:n jäseniä ja niiden jäseniä, SRL:n työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja konsultteja, SRL:n kilpailuihin ja tapahtumiin osallistuvia toimihenkilöitä, urheilijoita, hevosen vastuuhenkilöitä, hevosenomistajia, valmentajia, eläinlääkäreitä, lääkäreitä, joukkueenjohtajia, huoltajia sekä muita henkilöitä, jotka osallistuvat mihin tahansa SRL:n tai sen jäsenen alaiseen toimintaan. SRL:n jäsenen edellytetään hyväksyvän tämän säännöstön koskemaan myös kaikkea omaa toimintaansa. Jokainen säännöstöön sidottu henkilö vastaa henkilökohtaisesti siitä, että hän tuntee säännöstön sisällön ja noudattaa sitä, mukaan lukien tietoisuuden niistä teoista, jotka ovat omiaan rikkomaan tätä säännöstöä tai tämän säännöstön tarkoitusta.

Epäurheilijamainen tai epäasiallinen käytös on kielletty kaikessa SRL:n tai sen jäsenen toiminnassa.

Esimerkkejä epäurheilijamaisesta tai epäasiallisesta käytöksestä ovat muun muassa:

.....

VIII. toiminta, joka on vaaraksi ihmisille tai hevosille.

.....

Kurinpitolautakunnan ratkaisu

Kurinpitolautakunnan toimivalta

Vastalauseen kohteena oleva menettely on tapahtunut SRLn hyväksymällä ratsastuskoululla ja lisäksi A on SRL:n jäsenrekisterin tietojen mukaan lunastanut SRLn aluekilpailuluvan ja on siten KS I 3.1 mukaisesti SRL:n sääntöjen sitoma henkilö ja KS 45.2. mukaisesti kuuluu SRLn kurinpitovallan alaisuuteen.

Asia on saatettu vireille KS I 42.4. mukaisesti tekemällä ilmoitus SRLn hallitukselle.

1. Hevosen sopimaton kohtelu (KS I 42.1.)

Onko videoilta näkyvissä tilanteissa hevosta kohdeltu sopimattomasti?

Kurinpitolautakunnalle on toimitettu selvityksiä ja lausuntoja tapahtumista. Tapahtumista on lisäksi videotallenteita. Silminnäkijätodistajia ei ole ilmoittautunut. Asia joudutaan ratkaisemaan pääosin asianosaisen antaman kertomuksen ja videotallenteiden pohjalta.

KS I 42.1. *Hevosen sopimaton kohtelu on aina kiellettyä kilpailussa ja kilpailun ulkopuolella. Hevosen sopimatonta kohtelua on teko tai laiminlyönti, joka aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa hevoselle tarpeetonta kipua tai kärsimystä. Esimerkkejä hevosen sopimattomasta kohtelusta ovat:*

a) Liiallinen raipan tai piiskan käyttö tai lyöminen;

.....

d) Hevosen suun nykiminen kuolaimella tai muulla välineellä;

A on kiistänyt lyöneensä. Videolta 1 käy ilmi useita voimakkaita lyöntejä raipalla hevosen takaosaan, lyöntejä avokämmenellä hevosen takaosaan, hevosen pelottelemista elehtimällä sekä takilla huitomalla, sekä hevosen kiskomista voimakkaasti kuolaimista. Videolta 2 käy ilmi lyöntejä avokämmenellä hevosen takaosaan sekä hevosen kiskomista voimakkaasti kuolaimista.

H kertomuksen arvioinnissa voidaan ottaa huomioon ns. itsekriminointikielto, eikä KS I 54.1. b) voida soveltaa samalla tavalla kuin muiden asianosaisten kohdalla.

Johtopäätökset esitetystä näytöstä:

Ilmoitusten ja lisälausuntojen osalta:

B, C, D, F, G tai K eivät ole kertoneet mitään omakohtaisia havaintoja tapahtumista vaan ovat kertomuksissaan kommentoineet nyt kurinpitolautakunnan käytössä olevia videoita. Heidän lausumillaan ei siten ole merkitystä asian ratkaisulle.

H on alkuperäisessä lausunnossaan kertonut, että *"A:n perustapa oli aina juosta huutaa ja huitoa. Ottaa piiska ja lyödä sillä tai ottaa ohjasta kiinni ja hakata hevosta pyllylle."* H:lta on pyydetty lisälausuntoa kertomiensa tapahtumien ajankohdista sekä mahdollisista todistajista tapahtuneille. Lisälausunnossaan H ei ole muistanut ajankohtaa ja hän kertoo lopettaneensa 2018 alkuvuodesta käymisen tallilla. H ei ole halunnut nimetä ketään, joka olisi ollut paikalla.

H:n kertomuksen osalta kurinpitolautakunta katsoo, että H:n kertomaa tapahtumaa ei ole ollut tarpeen enää enempää selvittää, koska mahdollinen rikkomus on ollut KS I 46.1. perusteella vanhentunut. Kertomus kuitenkin tukee käsitystä siitä, että videoilla esiintyvä toiminta ei ole ollut poikkeuksellista ja yksittäistä.

Johtopäätös: Kurinpitolautakunta katsoo videotallenteiden 1 ja 2 perusteella A:n kiistämisestä huolimatta, että A on lyönyt hevosta liiallisesti raipalla sekä kiskonut hevosen suuta kuolaimella tarpeettoman lujaa. Menettely on ollut toistuvaa. Hänen on siten näytetty syyllistyneen hevosen sopimattomaan kohteluun.

2. Hevosen valmentaminen tavalla, joka aiheuttaa huonoa kohtelua ja pelkoa

Oliko hevosen hätyyttäminen käsillä ja takilla huitomalla ja talikolla ahdistamalla menetelmä, joka aiheuttaa huonoa kohtelua tai pelkoa.

FEIn eettiset säännöt

1. Yleinen hyvinvointi:

.....

b) Valmennus- ja koulutusmenetelmät

Hevosia saa valmentaa/kouluttaa ainoastaan tavalla, joka vastaa niiden fyysisiä kykyjä ja kehitystasoa eri lajeissa.

Niihin ei saa käyttää menetelmiä, jotka aiheuttavat huonoa kohtelua tai pelkoa.

.....

Johtopäätökset esitetystä näytöstä:

E on alkuperäisessä lausunnossaan kertonut, että *"Itse ollessani ratsastamassa, ajoi talikolla ratsastamaani hevosta eteenpäin, jotta hevonen nostaisi laukan."*

Lisälausunnossaan E on kertonut, että *kun hevonen ei ollut kahdella yrittämällä nostanut tehtävän mukaisesti laukkaa kulmassa oli A kolmannella kerralla tullut kulmaan talikko mukanaan ja lähtenyt juoksemaan kohti hevosta huutamalla ja talikko tanassa, jolloin hevonen nosti laukan. Saman hän teki samalla kertaa myös muutamille muille ratsukoille.*

E:n kertomuksesta ilmenevässä tapauksessa sekä videotallenteilla 1 ja 2 näkyvissä tilanteissa A kohdistaa hevosiin menettelyä, jota voidaan pitää hevosissa pelkoa aiheuttavana. E:n kertomus tukee käsitystä siitä, että A:n videoilla esiintyvä toiminta ei ole ollut poikkeuksellista ja yksittäistä.

A on siten syyllistynyt SRL:n kilpailusääntöjen ja FEIn eettisten sääntöjen rikkomiseen.

3. SRL:n eettisen säännösten rikkominen

SRL:n eettinen säännöstö

Epäurheilijamainen tai epäasiallinen käytös on kielletty kaikessa SRL:n tai sen jäsenen toiminnassa.

Esimerkkejä epäurheilijamaisesta tai epäasiallisesta käytöksestä ovat muun muassa:

.....

VIII. toiminta, joka on vaaraksi ihmisille tai hevosille.

.....

Johtopäätökset esitetystä näytöstä:

Videolta käy ilmi, että kyse on maneesissa tapahtuvasta esteharjoituksesta, jossa ratsastustuntia ohjaava mieshenkilö lyö ilmeisesti kädellä valkoista hevosta, jonka selässä on nuori ratsastaja sekä hätyyttää hevosta käsillään elehtimällä ja takillaan huitomalla. E:n kertomuksesta ilmenee, että A oli ratsastustuntia ohjatessaan lähtenyt talikko mukanaan ja juoksemaan kohti hevosta huutamalla saadakseen hevosta nostamaan laukan. Tämän kaltainen menettely voi olla omiaan aiheuttamaan vaaraa kyseiselle ratsastajalle sekä muille maneesissa olleille ratsukoille ja hevosille.

Kurinpitolautakunta pitää A:n menettelyä epäasiallisena käytöksenä KS I 54.1c kohdan mukaisesti. Menettelyä voidaan pitää erityisen moitittavana, koska A on toiminut tilanteessa ohjaajan asemassa ja esimerkkinä ratsastustunnilla olleille oppilaille. E:n kertomassa tapauksessa muut ratsastajat olivat olleet 7 – 12 vuotiaita ja videoilta näkyvillä ratsastustunneilla on ollut ratsastamassa lapsia, joille A:n toiminta on ollut omiaan aiheuttamaan vaaraa.

H katsotaan siten menetelleen SRL:n eettisten sääntöjen vastaisesti epäasiallisesti hätyyttäessään ratsukoita käsillä elehtimällä ja takilla huitomalla sekä ahdistamalla talikolla ratsukkoa samalla huutaen.

Seuraamuksen kohtuullistaminen

A on pyytänyt, että seuraamusta määrättäessä otettaisiin rikosoikeuden periaatteiden tapaan kohtuullistamisperusteena huomioon hänelle jo aiheutuneet muut seuraukset kuten tapauksen poikkeuksellinen julkisuus, työpaikan menettäminen ja maineen menettäminen.

Kurinpitolautakunta katsoo, että seuraamusta ei ole tarpeen kohtuullistaa.

Rikosoikeudessa kohtuullistamisessa on kysymys moitearvosteluun kuulumattomista kohtuusperusteista, joissa rikkomuksen vakavuuden tai tekijän syyllisyyden arvottamisen sijasta paino on tekijälle tuomittavan seuraamuksen vaikutusten arvioimisessa, tarvittaessa sen kohtuullistamisessa ja tarpeettomien haittojen välttämässä. Myös epävirallinen seuraus, kuten rikoksen saama poikkeuksellinen julkisuus, kuuluu käsitteen piiriin. Peruste on kuitenkin tarkoitettu poikkeussäännökseksi. Mediajulkisuus ei itsessään yleensä riitä lievennyksen perustaksi, ellei julkisuus nouse kohtuuttomiin mittasuhteisiin ja sillä ole muita vakavia seuraamuksia epäillyn elämään. Kelvatakseen lieventämisperusteeksi sanktiokumulaation tulisi olla keskimääräistä huomattavasti tuntuvampaa.

Rikosoikeudessa säännöstä on vakiintuneesti sovellettu niin, että rikoksesta johtuvat tai tuomiosta aiheutuvat ennakoitavissa olevat kiusallisetkaan seuraukset eivät oikeuta rangaistuksen lieventämiseen.

H kohdalla tapauksen saamaa julkisuutta ei voida pitää laadultaan tai laajuudeltaan poikkeuksellisena, kun otetaan huomioon H menettelyn luonne ja sen liittyminen muutenkin julkisuudessa kiinnostuksen kohteena olevaan harrastehevosten hyvinvointiin.

Päätös

Kurinpitolautakunta määrää A:lle hevosen sopimattomasta kohtelusta, FEIn eettisten sääntöjen rikkomisesta ja SRL:n eettisten sääntöjen rikkomisesta yhteisenä seuraamuksena **1 vuosi toimintakieltoa**.

Toimintakielto tarkoittaa, että A ei saa osallistua mihinkään SRL:n, FEI:n tai FEI:n jäsenliiton kilpailujärjestelmän alaiseen kilpailuun urheilijana tai toimihenkilönä. Hän ei saa osallistua järjestäjänä tai osallistujana mihinkään SRL:n, FEI:n tai FEI:n jäsenliiton alaiseen tapahtumaan.

Perustelut

1. Kurinpitolautakunta toteaa, että hevosen asiallinen ja hyvä kohtelu on ensiarvoisen tärkeää kaikessa ratsastusurheilussa.
2. Hevosen sopimattoman kohtelun osalta asiassa näyttö on ollut selvä kiistämisestä huolimatta.
3. FEI:n eettisten sääntöjen rikkomisesta on esitetty riittävä näyttö.
4. SRL:n eettisten sääntöjen vastainen epäasiallinen käytös on tullut riidattomasti toteennäytetyksi.
5. Menettely on ollut erityisen moitittavaa, koska A on toiminut tilanteessa ohjaajan asemassa ja esimerkkinä ratsastustunnilla olleille oppilaille.
6. Moitittava menettely on ollut toistuvaa.

Päätöksen voimaantulo ja valitusosoitus

Tämä päätös tulee voimaan, kun se annetaan tiedoksi suullisesti tai kirjallisesti asianosaisille, mikäli tiedoksianto on mahdollista. Jos tiedoksianto ei voida tehdä, päättävän elimen tulee erikseen määrätä päätöksen voimaantulon aika. Kurinpitolautakunnan päätöksistä voi valittaa Urheilun oikeusturvalautakunnalle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta sen mukaan kuin siitä on Urheilun oikeusturvalautakunnan säännöissä erikseen määrätty. Urheilun oikeusturvalautakunta on riippumaton ja puolueeton valtakunnallinen oikeussuojaelin, jonka tehtävänä on antaa ratkaisuja urheilua koskeviin valituksiin. Henkilön tai yhteisön, joka valittaa Urheilun oikeusturvalautakunnalle, on toimitettava SRL:lle yhteenveto niistä seikoista, joihin valitus perustuu.

Päiväys ja allekirjoitus

Helsingissä 24.4.2023 Ilkka Laarin esityksen pohjalta ratkaisseet yksimielisesti:

Tarja Wist

Ilkka Laari

Tanja Storbom

Emma Lehtomäki